

DOMOVINA

Izdaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izročijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje strojno temeljna pristojbina ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvo „Domovine“ v Celju.

Po Nietzsche-jevi morali.

Pred tednom je umrl v Weimaru največji filozof germanskega rodu, revolucionar mislij in vsake morale, vseučilišni profesor Friderik Nietzsche. Umrl je pravzaprav le slabotno telo, kajti duh mu je bil mrtev že skoraj 12 let; prekucniški problemi so mu namreč za vselej omračili duh že leta 1889.

Zakaj neki omenjamo tega nemškega učnjaka na tem mestu? Ker je učil na pol blazne, na pol revolucionarne nauke, katerih so se navzela vsa germanska plemena, posebno njih mlajše, študujoče generacije, ki so zopet prenesle pogubna načela na neizobraženo maso nemškega ljudstva, tukaj pa so se le začeli Nietzschejevi nauki pravzaprav gnati korenine na sramoto vsaki kulturi.

Nietzschejevi spisi so germanski mladini sveto pismo. Ker pa je bil Nietzschejev duh že v začetku nepravilen, ako ne že bolan, so tudi njegovi nauki tako zapleteni in dvoumni, da razume bojovita nemška mladina iz njih le ono, kar kaže naravnost na preobrat vsake morale, dostojnosti in vere ter kliče pravcato revolucijo.

Iz šol prinese germanska mladina Nietzschejeve nauke v življenje ter jih tukaj praktično porablja in razširja med lahko premotljive sloje.

Geslo Nietzschejevim modroslovnim spisom je: Sila gre pred pravico. Med germanskimi plemeni, ki so že po naravi nagnjeni k nasilju in gospodoželjnosti, je dobil ta nauk takoj vse polno pristašev. Nasledki tega krutega pojmovanja kažejo se najbolj v zgodovini Nemcev in Angležev proti slabšim narodom. Anglež poskuša sramotno geslo na Irce in podvrženih narodih v svojih naselbinah, nemški državniki pa ga upregajo zoper svoje slovanske podložnike v Prusiji.

Tudi v Avstriji so zanesli Nemci Nietzschejeve nauke, prakticirajo z njimi kjerkoli imajo količjak nadmoči, kjer pa se jim ne posreči rabiti silo proti pravici, tam pa kričijo, da se jim dela krivica, da so pritiskani ob steno. Po Nietzschejevi morali je tedaj tudi hinavščina dovoljena.

Ne trdimo preveč, ako rečemo, da je glavni provzročitelj nemške zbešenosti in nespravljivosti revolucionarni filozof Nietzsche. Izobraženi krogi so zanesli okužene nauke med ljudstvo, češ, da nasilje proti slabejšim ni le dovoljeno, nego v naravnih modroslovnih principih priporočeno in proslavljeno. Slepa strast nepoučenega ljudstva je za take prevratne pojme kaj sprejemljiva. Kakor je verni Turčin veroval Mohamedanove nauke, da je kristjana pobiti Alahu dopadljiva zasluga, smatrajo tudi Germani po Nietzschejevih naukih, da je zatiranje slabjšega prva stopnja za popolnost germanskega človeka.

Nietzschejeva morala je tedaj postala evangelij brezobzirnega samopaštva. Telesno uživanje je nad vse, za katero je dovoljeno prodati vsa boljša čustva, zatajiti vsako čednost, krepkostno moralo, vero in vse dušo ublažujoče pojme.

Tudi v tem oziru bi si Nietzsche ne mogel pri nobenem drugem kulturnem narodu pridobiti toliko vernih učencev, kakor med Germani.

Nietzsche se je smatral poklicanim, da preobrne vse etične pojme, njegov ideal je bil „nadčlovek“, v katerem si je seveda mislil popolnega Germana. Ta „nadčlovek“ bi bil po pojmih civilizovanega sveta, ki živi v potrebnih okvirih zakona in države, pravcati anarhist, revolucionar — razbojnik. Tak „nadčlovek“ po Nietzschejevih pojmih bi moral imeti „pogum“ za kršitelja vseh zakonov, za oskrnjevalca cerkev, ki bi se ne smel strašiti pogubnega obsojanja, ne ljudskega maščevanja, najmanj pa — glas lastne vesti, biti bi moral predrzen, okostenel hudobnež brez npravnosti in brez vesti.

Tudi taki „jogri“ so se že tuintam pokazali med germanskim plemenom, ki se trudijo doseči Nietzschejevega „nadčloveka“.

Človek bi lahko mislil, da je učil Nietzsche ravnopravnost v smislu socialne demokracije. Baš narobe. Delavski pokret mu je bil nad vse zopern. Delavsko organizacijo imenuje „strašilo plebejščine“, „gospodarstvo podgan“. Velik je prvi nemški filozof le v naukih, ki tako lahko najdejo odmev v moralno propadajočemu in k nasilnostim nagnjenemu germanstvu.

Pravega Germana po mišljenju in dejanju pa se je pokazal germanski filozof v svojem spisu „Also sprach Zarathustra“ (tako je rekel Zarathustra) V tem delu se je postavil v posmeh vsem modroslovnim in naravnim naukom. V njem zasmehuje filozof „sanje po enakopravnosti narodov“. To prizadevanje narodov imenuje „blaznost, onemoglost, ki kriči po enakopravnosti“. V tej knjigi, ki je postala nemškim naobražencem sveta knjiga, uči Nietzsche „Ljudje niso ednaki. Pa tudi ne smejo nikdar enakopravni postati. Kaj bi bilo potem z mojim „nadčlovekom (Germanom)“?

Po Nietzschejevi morali, pravzaprav nemorali, živi dandanes večina germanskih olikancev. Nekateri so samo idealni njegovi privrženci, drugi pa si prizadevajo tudi po njegovih naukih živeti ter se vcepjati manj razsodni masi. To čutimo najbolj slabejši narodi, ki živimo v dotiki z Germani. Pa kakor je zapečatil učenik revolucijskih naukov Nietzsche z blaznostjo, mora biti prej ali slej konec njegovim nemoralnim principom. Njegovi nauki so neusmiljeni in trdi, polni protislovij, a njegov „nadčlovek“ je največja zapreka današnjemu socialnemu razvoju potom enakopravnosti in svobode.

Celjske in štajarske novice.

(Proti nemški kolesarski „slavnosti“ v Celju), ki se napoveduje za 7., 8. in 9. t. m., se je pritožilo pol. društvo „Naprej“ na mestni magistrat, okrajno glavarstvo in namestništvo. Pri magistratu bodo najbrže našo pritožbo prezrli, kakor se to navadno godi; okrajno glavarstvo je baje vsako nemško slavnost na tleh slovenske občine prepovedalo, pač pa dovolilo izlet v Laški trg, češ, da ima ta trg itak — nemški značaj. Kaj pa Teharje nima slovenskega značaja? In vendar je ista oblast „Sokolom“ prepovedala izlet v Teharje! Sicer pa slišimo, da je slovenska okoliška občina s sejnim sklepom prepovedala vsako nastopanje nemških kolesarjev na slovenski zemlji izven mesta Celja. Ednaka pravica za vse!

(Garnizijska prememba.) Jutri pride s posebnim vlakom v Celje prvi bataljon domačega 87. polka iz Pulja ter ostane tukaj.

(† Franc Rakusch in „Deutsche Wacht“.) Celjski nemški listič divja v svoji zadnji številki od jeza, da po njegovi sodbi nekateri slovenski časniki niso „dostojno“ poročali o samomoru mlajšega brata celjskega železninarja in podžupana in zatrjuje ves penast od besnosti, da nas ne bode nikoli priznal za enakovredne s seboj. No, s pisnom po Rakuschevi milosti si nobeden Slovenec ne bode želel edne veljave! Glede dostojne pisave ima ravno glasilo celjskih Prusakov pred svojim pragom pometati — kaj pometati, — kida naj! List, ki je vrlaga Slovence od Save, ko je zbolel na živcih, napadel ko stekel pes, — ki je lani skušal skruniti čast odlične gospe v Žalcu, — ki je nesramno opisoval mrtvaški spreved bivšega župana šmarskega, — ki mu v boju s Slovenci ničesar ni svetega, in ki je v dobi, ko je bil samolast Rakuschev, rodbinske in zasebne razmere tedanjega poslanca Vošnjaka na vso moč poniževal, — takemu listu ni prostora med dostojnimi ljudmi. In tudi cerkveno pokopan je bil Franc Rakusch z nesrečno svojo družico! Zato vse so duhovniki krivi opazek o Rakuschih! Ako to ni najgrša zlobnost, tedaj pa je gotovo — blaznost!

Zaplenjeno!

(Nekaj za naše poslance.) Štajarski deželni odbor je vrnil občini na Kogn slovenski dopis z opazko, da je uradni jezik štajarskega deželnega odbora nemški in da je občina prisiljena nemške dopise sprejemati ter jih nemško reševati. Končno še žuga z globo 20 kron, če bi občina tega ne storila v 8 dneh. K temu pripomnimo, da tudi celjska sodišča našemu uredništvu le nemško dopisujejo. Za naše ustne in pismene pritožbe se niti ne zmenijo; dostavljalec vselej pove, da mu je naročeno nemške razsodbe, vabila itd. kar ležati pustiti, če se tudi sprejem ne potrdi. Tukaj ne pomaga posamezniku no-

lego upiranje, našim bočam se le posmahujejo. Sveta dolžnost naših podancev pa je, da povzdignejo svoj svoj glas z vsi odločnostjo na prihodnem mestu. Sej to je vendar najmanj, kaj smemo zahtevati od naših podancev, da hranijo našo etničnost pri c. kr. obilnostih.

(Škofljaka sinoda) Prihodnji teden se bo odvijala v Mariboru v cerkvi, sredi in četrtak teden lavantinske škofljake sinode. Na škofljaki sinodi se dušni pastirji skupno s svojim škofom posvetujejo o raznih zadevah za povzdigo krščanske katoliške, življenja in priprave v domači škofiji.

(Duhovniške premenice) Iz Rima došli c. g. Anton Jeronšek je nastavljen v mariborski ordinarijski pisarni. — Župnikji imajo sta napravlila št. gg. kaplani Karol Kumer in Franc Munia.

V ka-ak dijaško zemanstvo je bilo imenovanih 27 profesorov aprila 20 in sicer: Baš Ivan iz Brestovca, Sitar Franc iz Kranjskega, Goršek Franc iz Arca, Brastnik Franc iz Šostanje, Škeret Anton iz Smarja, Umek Miha iz Pibet, Volavšek Jozef iz Pibet, Leskovšek Ivan iz Olmja, Steinfelher Franc od Sr. Ape na Krambergu, Kranj Ivan od Bollenke, Klobas Ivan od Sr. Jurja na Ščavnici, Šegula Rudolf od Sr. Lovrenca v Slov. gorici, Šoba Alojz iz Ptuj, Bock Jakob od Sr. Jurja na Ščavnici, Pogrnik Maksimilijan od Sr. Krke pri Ljutomeru, Lestnjak Alojz iz Osmole, Zagoršek Franc iz Polenske, Geratich Ivan od Sr. Bollenke, Lamberger Anton iz Negove, Ivančič Valentin od Sr. Marje pri Ptuj.

(Premenice v županijski provinci na Štajerskem) V Nemcih: P. Eugolir Bettner, župni upravitelj in gradnja; p. Bernard Janar, kuhar; p. Bonaventur Reiman, učitelj. V Ščavnici: P. Salenij Vodošek, gradnja; p. Fulgencij Trešna. V Mariboru in pri Sr. Trojici v Slov. gorici se ni nič premenilo.

(Glasna vest) Rečeno je II. državne gimnazije v Gradcu Franc Kuchar je bil v pokoj ter dobi pri tej priliki nadzor šolskega svetnika.

(Imenovanje) Pravna praktilanta pri mešinski okrajni sodnji gg. Jos. Osvetleč in Guido Mihalič sta imenovana avstrijskoma.

(Glasna vest) Profesor na študentski gimnaziji g. Jos. Pogatscher je pomakljen v osem čimovni razred.

(Jernejev sejans na Lasku) dne 24. m. m. je bil zelo dobro obiskana. Priglasilo se je nad 1500 glav goveje živine, največ pitavih volov. Prodalo se je nad 600 glav živine, od teh jih je slo po teletu 240 glav. Prihodnji sejans je 21. septembra.

(Dasi je) dne 25. avgusta t. l. gosp. Ivan Vrankovič, posestnik in gostilničar v Rakovljah pri Bradovcih. Rajni bil je značajan in vri narodnjak, ter neustrašni rodoljub. Bodi mu zemljice lahke!

(Za poškodovane okrajne ceste v šostanjskem in slovenjegrajskem okraju) po zadnji veliki povodnji obljubil je deželni odbor izvanredne podpore, s tudi za občinske ceste v Velenju in v Št. Janžu je dovolil 3500 K podpore.

(Kmetijska zadruga v Št. Ilju pri Velenju) nepravila si je tudi mlekarno, na katere izvrstne izdelke se opozarja.

(Za streljanje proti točji se napravi v Slov. Bistrici obsežna poskušnja ter je dovolil štajarski deželni odbor 4723 K 20 vin. prispevkov, da se postavi 37 strelnih bajt.

(Iz Slovenske Bistrice.) Skrajna predrznost župana Stigerja in še nekaj. Slovenjebistriški župan je dal cesarjevo zahvalo ob priliki sedemdesetletnice samo v nemškem jeziku nabiti. Slovenci se čutimo žaljene ter smo se pritožili na c. kr. okrajno glavarstvo. Pričakujemo, da se takoj ustreže naši opravičeni želji. Čudno pa je, da ni hotel pritožbe podpisati nekdanji načelnik okrajnega zastopa.

(Občinske volitve v Oplotnici) dne 20. m. m. izpadle so za Slovence slabo. Pripoveduje se, da si je kmet Anton Obrul po domače Hudiček največ prizadeval še zadnje trenutke, da je pridobil kmete za oplojniške nemškutarje. Zlatega zlatenega križca mu sicer za to uslugo ne podelijo nemškutarji, ker bi bil predrag, a kupiti mu bodo haje par novih lesenih ockelj, da mu ne bo treba drugkrat lastnih trgov.

(Drogi Halašanci) Halaške gorice so letos posebno lepo kazale, pa tudi sadno drevoje je bilo tako polno, da so se vaje lomile. Sedaj pa je vseeno konec. Dne 28. m. m. proti večeru pošlo je tobo grozno v lanih Sr. Barbara, Leskovec in Sr. Trojica. Toča je bila nenavadno debela in gosta ter je po nekod pokrila do 20 do 30 cm na debelo. Traje in drevoje ni le oparilo vsega sadja, temveč tudi les je tako hudo okužen, da bo treba zopet par let, da si opomore. Kaj bo z revci?

(Klan pri Osmoli) Učilo. Osmoljsko društvo za narodni okraj zboruje dne 6. septembra t. l. ob pol 11. uri dopoldne v šolskem poslopju v Osmoli po temle sporedu: 1. Zapisnik. 2. Društvena znamenja. 3. Šesta boja za povelj v ljudski šoli in vagnjevala stališča — naš gosp. Anton Kosi. 4. Poročilo o glavnem zborovanju učiteljske „Zveze“ gosp. Anton Porekar. 5. Blagovestni K polnočnemni učiteljski vabi vjubni var društvenike in podpornike odbor.

(Dni je) pri Sr. Jurju ob Ščavnici dne 26. m. m. imeli Anton Stranič, ki je našel pri kopanju konj v vrtnem.

(Slomškova slavnost), vrli se dne 8. septembra 1900 v Ljutomeru. A. Ob 2. uri popoldne spremen in sprejeli došli društva. B. Slavnostni spored: 1. „Molitev“, molitni zbor, Dav. Jenko. 2. Slavnostni govor. 3. „Kdo je mati?“, molitni zbor s spremljevanjem orkestra, dr. B. Ipavec. 4. Deklamacija. 5. „Nasaj v planinski raj“, mešani zbor, Ant. Kvedec. 6. „Večernica“, molitni zbor, dr. B. Ipavec. 7. „Kritica slovenskih narodnih pesni“, mešani zbor, A. Forster. 8. „Jadransko morje“, molitni zbor, Hajdrih. 9. Telovadba „Celjskega Sokola“. 10. Prosta zabava. Začetek slavnostnega sporeda točno ob 3. uri popoldne in sicer pri lepem vremenu v Selenovem logu, pri slabem vremenu pa v telovadnici Franc. Jozefove šole. Med posebnimi točkami svira „Andraževa godba“. Glavna vaja za pevce se vrli ob pol 11. uri dopoldne v telovadnici Franc. Jozefove šole. Opomba: Obiskovalci te slavnosti se opozarja, da se vrli sledeči dan 9. septembra popoldne ob 3. uri konjska dirka na Cveni. Kdor želi stanovanje za prenočiti, obrne se naj prej do čitalniškega odbora. Vstop prost!

(Iz Ljutomeru) Slomškova slavnost, koje bomo praznovali dne 8. septembra t. l. britko peče nekateri naše kupače. Ali malo jih je. Drugi Nemci so veseli, da pridejo Slovenci v trg, če jim doje kaj zaslužiti. Med tem pa nemški listi lažejo na pretege. Grafika tetka „Tagespost“ piše, da smo mi to slavnost priredili zato, da bi Nemcem nagejali, ki bodo turnarje in kolezarje sklicali. Vse je laž! Niti ednega turnarja še niso povabili, ker nihče ne bo bodi po znanu v Ljutomer. Naša društva so že 23. avgusta predložila program okr. glavarstvu. Nemci danes dne 1. septembra še prav nič ne vedo o nobeni veselici. Zato ljubi častikaraki umazanci, le lagajte naprej, mi pa bomo prišli na Male male dan v takem številu skupaj, kakor ga Murko polje ni videlo in veseli bomo, da se ne boče zastoj reklo:

Konjski cinglajo,
Po cesti peljajo,
Na Murko polje
Tam so „lažni“ ljudje.

(Iz Središča) se nam piše: Načelnik našega gasilnega društva je na vabilo ljutomerskih društev, naj bi se udeležili Slomškove slavnosti, odgovoril: „Mi smo internacionalno društvo, mi se ne mešamo v politiko.“ Ta učeni mož ima torej Slomškovo slavljenje za politično zadevo. — Pri tem opozarjamo, da je pred tremi leti ljutomersko nemško društvo praznovalo 25letnico v spomin pruske zmage pri Sedanu nad Francozi. In k tisti slavnosti, ko se je frankfurtski trak slovesno obesil na gasilsko zastavo, prišli so tudi v uniformi — zastopniki gasilnega društva iz Središča. Živeli taki nepolitični narodnjaki!

(Mariborska realka) je dobila tri nove profesorje, seveda zopet same Nemce, in sicer: dr. J. Dutz od dr. realke v Opavi, Jos. Frank od dež. realke v Hornu in Bertold Speth od drž. realke v Trutnovi.

(Od c. kr. učiteljske v Mariboru.) Vpisanje gojencev, ki hočejo na novo vstopiti v pripravnico ali v štiriletnike c. kr. učiteljske v

Mariboru za šolsko leto 1900/1901 se boče vršilo dne 17. septembra t. l. od 8.—12. ure dopoldne v razredniški pisarni. Sprejemni pogoji se namenjajo načrtno ali pisano prošnjo po zvezni listu. Ubožnim in vrednim gojencem se lahko obljubi drvarne, obrtne, deželne ustanove v zvezni 80, 100 ali 200 K. Razrednišče.

(Za posrebovane konje pri poštarji) je dovolil štajarski deželni odbor 2000 kron odškodnine, katere imajo pravico zahtevati proti svojih občin omi posrebovalci konj, kojih konj so pri prevažanju ob kakem požaru obojeli ali posrebovali.

(Spomenik štajarskim vojakom v Gradcu), ki so padli v boju v Hornu in Hercegovini, se odkrije ob okrajni štajarske deželne razstave leta 1901. Seveda se boče padli junaki štajarski praznovili zgolj kot nemški sinovi.

(Zadnji odmer šolskega kupače pri Kalscheru) Vistomer se bo v spominu grozna morda, ki se je zgodila dne 24. septembra t. l. na postaji Kalscher pri Gradcu, ko je izvadil treščil ob tovornega. Poštini smrt je imel škoda 321.746 K 66 v m 1200 mark. Zgorelo je papirnega denarja za 240.500 K. Pretečeno dni sta bila pred grafiki porušeni zaradi neugode obtočene podurednik Bruno Guggenberger in šolski parnik Anton Klock. Oba sta trdila, da so bili signali prav postavljeni na preprosto mesto, da pa vseh megla morda niso bili dovolj vidni v daljavo. In povedale sta tudi, da je ončije pri juži šolskim preveč preobčutoma naprave pa zastarela. Vseč tega sta bila očitno oproščena.

(„Sedandier“ grafiki Nemci) Tudi grafiki Nemci se čutijo potrebo se potkaniti bolj Nemce kakor bratje v rajni. Bog znoj samu, kaj hočejo štajarski Nemci s praznovo bojne zmage Francov nad Francozi, kateri bitki mi eden naših Nemcev ni prisostvoval, pa tudi dobiček jim daje omenjena pruska zmaga, kakor lažni mag. Da so se zbrali grafiki Nemci v ta namen v gostilni pri „divjem moču“ tudi ni brez vsakega pomena, kakor tudi celjski Nemci edneke „duboviti“ najrejši praznovajo pri „belem valu“.

Slavnost odkritje spominske plošče dr. Jos. Krajneu v Škalah pri Velenju.

Pretečeno nedeljo je začela Šaleška dolina izvanredna čast, videti v svojih trgih toliko odličnega slovenskega ljudstva, kakor še morda nikoli poprej. V Škalah pri Velenju se je namreč vršilo slovesno odkritje spomenika ubojnega profesorja in pisatelja dr. Jos. Krajneu ob 25letnici njegove smrti. O prelepi slavnosti v Velenju, Škalah in Šostanju, kakor tudi o izbornem slavnostnem govoru g. dr. Karlovška poročamo v prihodnje. Za danes le kratko: Iz Celja se je pripeljalo nad 40 „Sokolov“, „Celjsko pevsko društvo“ in „Narodna godba“. Po vsaj Svinjski in Šaleški dolini bili so izletniki viharno pozdravljeni. Blizu hiše velenjskega rodoljuba g. Koruna prijezdilo je na konjih 20 šaleških fantov s slovenskimi zastavami in trobojnicami pod vodstvom vrliga županovega sina g. Ješovnika. Navdušenje ob tem trenutku na obeh straneh ostane nepopisno.

V Velenju je pričakal Celjane ob krasnem slavaloku g. župan Ješovnik ter jih v prisrčnih besedah imenoval dobrodošli. Njegov govor, poln rodoljubne odločnosti je izval viharno pozdravljenje in odzdravljenje. Belo oblečene deklice so okitile „Sokole“ s svežimi šopki, Sokolovi zastavi pa so poklonile vrlje velenjske dame krasen venec. Iz vseh hiš je cvetel kar deževalo, posebno iz županove hiše. Skorej vse hiše so bile v zastavah, pač najboljši dokaz, da v Velenju pravih Nemcev ni. Pred županovo hišo odigrala je godba več lepih komadov, potem pa se je vila nepregledna množica ob sviranju godbe in streljanju topičev v Škala, kjer je zopet pri lepem slavaloku pozdravljal škalski župan. Obema županoma je odgovarjal starosta „Sokola“, g. dr. I. Dečko. Pred spominsko ploščo je otvoril slavnost profesor g. Vrstovšek, na kar je imel g. dr. Karlovšek impozanten slavnostni govor. Pevci Šaleške doline ter mešani celjski pevski zbor

vrstil se je v prekrasnem popevanju. Po precizni telovadbi celjskih „Sokolov“ razvila se je prosta zabava, pri kateri se je celo neumorno plesalo. Iz Šoštanja je prišla v mraku nasproti velika množica z lampijoni. Ob sviranju godbe bil je velikanski obhod po celotnem trgu v Šoštanju, kjer so se posebno izkazale narodna šoštanske dame z obsipovanjem s šopki. Pri koncertu v Rajsterjevem hotelu bili so vsi prostori natlačeni. Tu se je pelo, igralo in navdušeno govorilo. Za opis nepozabne slavnosti treba nam je več prostora prihodnjic.

Druge slovenske novice.

(V pokoj je šel) deželni šolski nadzornik za Kranjsko g. Jos. Šuman po 40letnem službovanju.

(Osebnosti.) Finančni konceptni praktikant v Ljubljani g. Fr. Skaberne je imenovan namestniškim konceptnim praktikantom. — Okrožnim zdravnikom za zdravstveno okrožje Brd je imenovan g. dr. Albert Rohlik. — Računski oficijal pri kranjski deželni vladi v Ljubljani g. M. Roshnik je imenovan revidentom, računski asistent g. Makso Fieocchi pa oficijalom.

(Župnija Kranj) je dobil č. g. Anton Koblar, kurat v deželni prisilni delavnici v Ljubljani.

(Ljubljansko slov. gledališče.) Letošnja sezona se odpre dne 15. septembra z izvirno Cankarjevo igro „Jakob Ruda“. Gostovala bodo gg. Borštnik in Inemann. G. Inemann gostuje še pri prihodnjih treh večerih ter se ob ednem poslovi od slovenskega gledališča. V letošnji sezoni pride na vrsto tudi več novih in izvirnih iger, tako Levčev „Gospod glavar“, Cankarjeva komedija „Za narodov blagor“, Medvedova igra „Za pravdo in srce“, opera „Gorenjski slavček“ itd. Za opero je najetih več novih močij. Režiserji za drame bodo gg. Dobrovolny, Deyl in Veroušek.

(Umetniško ustanovo) je podelilo naučno ministerstvo nadarjenemu slovenskemu pisatelju g. Francu Govekarju iz Ljubljane.

(Ljubljanski Nemci) hočejo biti bolj nemški kakor pristni Nemci na Pruskem. Na Pruskem je vlada letos prepovedala takozvani „Sedanfeier“, t. j. spomin na zmago pruske vojske nad Francozi. Ljubljanski Nemci pa so v kljub temu v ta namen rogovili v svoji kazini dne 1. t. m.

(Porotne obravnave v Ljubljani) se prične dne 3. septembra.

(Deželna klobučarska zadruga) se je ustanovila v Ljubljani ter so pravila že potrjena.

(Glasbena Matica v Novem mestu) začne zopet z rednim poukom dne 19. t. m. Vpisovanje vrši se 16., 17. in 18. septembra.

(Konec vojaških manevrov) je danes na Notranjskem. K vojaški vaji spada tudi odprava vojakov po železnici v svoje garnizije. V 12 urah vstopi in se odpelje nad 30.000 vojakov. V ta men se postavijo mož pri možu ob progi od Rakeka do Blok, tedaj v razdalji 21 kilometrov. Med vojaškimi vajami sta umrla dva pravoslavna vojaka bosanskega polka, eden za legarjem, drugi na zastrupljenju krvi.

(Dve notarski službi na Koroškem razpisani.) Do 10. septembra t. l. sta razpisani notarski službi v Volšbergu in Podkloštru.

(Samomor.) Občinski tajnik v Žitarevasi na Koroškem, Janez Willmann se je obesil iz neznanih vzrokov.

(Puškarsko šolo v Borovljah na Koroškem) je obiskovalo pretečeno šolsko leto 130 Slovencev in 20 Nemcev. Poučni jezik je bila seveda nemščina, ker bi se sicer ne mogla postaviti pravica na glavo.

(Tržaški škof pri papežu.) Dne 31. m. m. je sprejel papež v Rimu v avdienci tržaškega škofa Šterka.

(Velik požar) je uničil v noči 29. m. m. v vasi Lipa pri Kastvu 12 poslopij. Škode je okoli 100.000 kron.

(C. kr. pripravništvo v Podgori.) V Podgori na Goriškem so ustanovili pripravništvo za možka učiteljska, v kateri zavod se vpisujejo učenci dne 12., 13., 14. in 15. septembra.

(Na goriški razstavi) je tudi več Slovencev razstavilo prav krasne izdelke, katere so tudi Italijani hvalili. Toda odlikovanja ali pohvale ni dobil noben Slovenec, še prav žaljivo so jih zapostavljali.

(Gad je pičil) Mavre Andreja v Kalu na Goriškem, ko je sekal nizko grmovje.

(S strupenimi jagodami se je zastrupila) v Gradišču ob Soči 12letna deklica Perini, doma iz Vidma. Starši, pazite posebno sedanjih čas na otroke, da ne devajo v usta strupenih jagod!

(Novo brzojavno postajo) so otvorili v morskem kopališču Sistjani pri Gradiški.

(Vprašanje o glagolici) je „sveti zbor“ v Rimu rešil tako, da mora ostati slovanski cerkveni obred v vseh onih cerkvah Istre, Dalmacije itd., v katerih se je rabila glagolica od starih časov, če tudi se je pozneje opustila.

Dopisi.

(Pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah) osnovala se je dne 26. avgusta t. l. mlekarška zadruga. Povabila tukajšnih zavednih mož odzval se je prijazno gosp. Posinger od Sv. Trojice, da nadaljuje pouk gospoda Kač-a ter ustanovi zadrugo.

Pristopilo je koj 28 udov. Iz teh se je volil odbor. V načelnstvo je bil voljen vrli narodnjak župan g. J. Ljubec. Tajništvo je prevzel, za blagor svojih rojakov neutrudljivi nadučitelj gosp. Janko Reich. Nadalje so se izvolili gg.: M. Ivanjčič, nač. namestnik; M. Gomilšak, blagajnik. J. Švarc, J. Čuček, A. Murko, odborniki. M. Muršec, F. Roškar, J. Brunčič, V. Simonič, J. Bračič, nadzorniki.

Imena in ugodne okoliščine jamčijo za krepko rast omenjene mlekarne. Prepričan sem, da se v kratkem število udov potroji!

Mladi zadrugi — vso srečo!

(Iz Slov. goric.) Potujoč po lepih Slov. goricah izvem, da lenarški trgovec Jos. Sedmnik vsiljuje svojim kupovalcem posamezne liste „Štajerca“. Temu trgovcu pač prav očitno povemo, da je dogospodaril v lepem slovenskem trgu, ako razširja časnikarsko cunjo, ki sovraži našo narodnost in našo vero! Kaj bi pa bilo s konzumnim društvom? Tukaj je prostor za kaj takega!

Tudi k Sv. Bolfenku je prišel „Štajerc“ staviti kmetom limanice. Toda vrli Bolfenčani so ga zapodili, da je capljaj čez drn in strn nazaj v svojo — lužo!

Vendar najdem ta izrodek časnikarski pri bolf. krčmarju Ig. Gomzaju! Še nedavno je bil v tej gostilni naroden šoh. A sedaj se upa ta mož „Štajerca“ zagovarjati in ga z vso vmeno opravičevati? Jeli to nevednost ali nemčurška baharija, — ne vem! Vem pa, da je to skrajno sramotno! Grd madež tako narodne župnije!

Bralnega društva pri Sv. Bolfenku ni! Zakaj ne?

Sv. Andraž ima razvito bralno in izurjeno pevsko društvo. Oboje je ustanovil in gojil domači učitelj, gosp. Ivan Strelec. Gospod učitelj Majcen pa je ustanovitelj in vodja narodne godbe — tamburanja, ter poveljnik požarne brambe s slovenskim poveljevanjem. Slava obema gospodoma. Tako narodno učiteljstvo je božji blagoslov!

Tukajšni gostilničar Rola je tudi naročnik „Štajerca“. Pravi se, da je nekako odvisen od ptujskih Nemcev. Pomagajte mu! Vendar narodna izdajica vsak, ki sprejema tak list!

Prihodnjic iz drugih krajev!

Slovenjegorski potnik.

Politični pregled.

(Državni položaj.) Ker so se dr. Körberjeva pogajanja razbila, nastopila je nevarna parlamentarna kriza, ki se morda že danes ali jutri odloči (ako se že ni?). Kako se kriza poravnava, o tem so mnenja različna. Edni trdijo da bo dr. Körber demisijoniral s celim ministerstvom ter pride na krmilo odlični pristav desnice, ki bo oktroiral nov parlamentni pravilnik. Drugi so zopet mnenja, da cesar ne sprejme dr. Körberjeve odstavke, temveč se državni zbor razpusti.

(Odlikovani ministri.) Cesar je podelil naslov tajnega svetnika trgovinskemu ministru baronu Callu, poljedelskemu ministru baronu Giovanelli-ju in polskemu ministru dr. Pietaku.

(Proti dvoboju v avstrijski armadi) se je izrekel odločno tudi španski princ don Alfonso.

Dvoboj dobiva vedno več nasprotnikov med krščanskimi misleci, le nemško časopisje zagovarja to srednjeveško pobijanje s sumljivo gorečnostjo. Saj je znano, da se z revolverjem ali s sabljo najlažje „dokaže“ resnica.

(Poljski državni poslanci pri cesarju.) Povodom svojega bivanja pri galicijskih vojaških manevrih sprejme dne 13. septembra cesar vse poljske in rusinske državne poslance v posebni avdienci.

(Hrvatski katoliški ahod) se vrši v Zagrebu od 3. do 7. t. m. Udeležba je ogromna, shoda se udeležuje tudi 6 škofov.

(Nadvojvoda Jožef), vrhovni poveljnik ograde deželne brambe, zlomil si je nogo pri vojaških vajah blizu svojega gradu v Alcsutu.

(Rusija o balkanskem vprašanju.) Ruska vlada nikakor ne dovoli, da bi prišlo med Bolgari in Rumuni do resnega konflikta, temveč hoče posredovati v sporazumljenju z Avstrijo, da se na Balkanu ne krši ravnotežje. Avstrija stoji tedaj na rumunski, Rusija pa na bolgarski strani, da si razvneti državi ne skočite v lase.

(Ruski car v Parizu.) Ruski car Nikolaj pride v Pariz dne 18. septembra ter bo prisostvoval zaključnim manevrom francoske armade. Francoski narod pričakuje z velikimi simpatijami visokega gosta, a tudi varnostne odredbe so obširne.

(Odstop belgijskega kralja?) Nekateri listi poročajo, da se čuti belgijski kralj Leopold II. za vladanje utrujenega ter se hoče odpovedati kroni na ljubo princu Albertu, ki se v kratkem poroči.

(Zaroka nizozemske kraljice.) Mlada nizozemska kraljica Viljemina, ki ima nebroj snubcev in čestilcev, se zaroči v kratkem s 26letnim meklenburškim princem Adolfom Friderikom.

(Razkralj Milan se približuje svojemu sinu.) Bivši srbski kralj je poslal k sinu kralju Aleksandru budimpeštanskega zastopnika Barlovaca ponujat očetovo spravo. Milan je pripravljen spraviti se s svojim vladujočim sinom ter se za vedno naseliti v tujezemstvu, ako mu sin zagotovi letnih prispevkov pol milijona frankov. Bo li ta svota tudi zadostovala za Milanov — tarok?

(25letno vladanje turškega sultana Abdul Hamida II.) Dne 31. m. m. je obhajal turški sultan Abdul Hamid II. 25letnico svojega vladanja. Sedanjemu turški sultan se močno odlikuje od svojih prednikov po odločnosti in zapadni kulturi. O njegovi miroljubnosti priča pač najbolje čudna njegova lastnost, da si za ves svet ne upa prijeti v roke — puške.

(Vojna v Afriki.) Angleži so zasedli utrjen kraj Bergendal ter imeli pri tem velike zgube. Buri so imeli 20 mrtvih, 19 pa so jih Angleži ujeli. Velik plen je napravil burski general Dewet. Zajel je celi angleški vlak z ednim milijonom frankov in 30.000 vojaških uniform. Drugi viri pa celo poročajo, da je isti general v zadnjem boju padel.

(Vojna na Kitajskem.) Dne 23. m. m. je bila velika bitka pri Tehsu. Mednarodnim četam so se pridružili tudi nekateri miroljubni Kitajci, dočim so se kitajski redni vojaki borili na strani bokserjev. Zmagale so sijajno mednarodne čete. Padel je kitajski princ Tuan s 1500 možmi. Ostale Kitajce so Japonci pogladi iz pokrajine Či Li. V mestu Shanghai so razkrili zaroto, ki je hotela celo mesto zažgati, Evropejcem pa zabraniti izhod. Med posredujočimi velesilami že zopet ni prave edinosti, oziroma zaupljivosti, ker je začela Japonska na nek čuden način uvažati vojaštvo proti otoku Formozi, kjer ni nikakšnega nemira. Gotovo je tembolj, da bi si Japonska rada prilastila nekaj kitajskega ozemlja. Sploh se opazuje nevarno tekmovanje med Japonci in Rusijo; če se ne začne kmalu z miroljubnimi pogajanjmi, bati se je, da se bo začelo z razkosavanjem Kitajske. — Dne 18. m. m. so se izkrcale v Taku naslednje moči: Angleži 189 častnikov in 5942 mož, Amerikanci 155 častnikov in 4470 mož, Francozi 115 častnikov in 2908 mož, Italijani 13 častnikov in 277 mož, Japonci 573 častnikov in 19.508 mož, Rusi 275 častnikov in 11.500 mož.

Loterijske številke.

Gradec 1. sept. 1900: 40, 9, 12, 20, 54.
Dunaj 52, 76, 86, 6, 30.

Poročilo o hmelju.

Cena hmelju.

Žatec, dne 1. septembra 1900.

Nespremenjeno dobro; cene kakor zadnjikrat poročano.

Henrik Melzer.

V najem bi rad vzel

malo špecerijsko trgovino v prijaznem kraju Savinjske doline ali tudi kje drugod. Ponudbe naj se blagovolijo dopisati upravn. ništvu „Domovine“ v Celju. 2-1

Sprejme se takoj z dobrimi spričevali pod ugodnimi pogoji (359) 3-2

trgovski pomočnik

izvežban v železnini in manufakturnem blagu pri kmetijskem društvu.

Kje, pove upravništvo tega lista.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa. Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Slovenskega stenografa

sprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru.

(352) 3-3

POSESTVO

blizu kolodvora in tovarne z novo zidano hišo in drugimi gospodarskimi poslopji, je za ceno 2000 gl. naproday. Več pove Vincenc Lokošek, posestnik, Poka p. Štore.

(264) 3-2

Eno štalazo

za manufakturno in eno za špecerijsko blago ter dva pudelna, kupi takoj

M. Frece, trgovec na Bizeljskem (Štajarsko) kateremu naj se pošljejo ponudbe.

Novo zidana hiša

z vrtom na lepem kraju ob jako prometni državni cesti v Ljubljani, proda se takoj s popolnoma urejeno trgovino z mešanim blagom vred. Eventualno odda se tudi trgovina sama v najem.

(356) 3-2

Naslov pove upravništvo tega lista

Mala hiša

v St. Jurju ob južni železnici, v sredi trga, nasproti farne cerkve; s tremi orali nji in travnikov, posebno pripravna za malega trgovca ali upokojenega župnika, je po ceni — naproday.

(357) 3-2

Več pove dr. Hinko Šuklje v Celju.

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najceneje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: Tropinovec — Absinc — Vermut, Ruski pelinovec — Češki liker — Kimel po 80 kr.; — Slivovec — Rum — Češnjevec — Alas — Alpski liker — po 85 kr. in Konjak — Benediktinec — Chartreuse — Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali pošto nakaznico; po poštne povzetju 10 kr. več. — Vsaki pošiljki pridenem navodilo, kako se napravi liker.

Preprodajalcem, če naročijo več blaga mnogo ceneje (281) 15-9

Anton Rukavina

Trst, via Belvedere št. 23.

Prodajalko in učenko

sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Adolf Orel, trgovec v Šoštanju. Obe event. ponudnici morajo biti veščji slov. in nemškega jezika.

(360) 2-2

Učenec

krepak in zdrav, iz boljše hiše zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme

pri Friderik-u Skušek

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Metlika — Dolenjsko.

(350) 3-3

Bistrega in spretnega dečka

s par razredi srednje šole, sprejme v trgovski uk in izobrazbo

P. Kostič v Celju.

Sprejemem tudi prodajalko pa izključivo galanterijske stroke, pod ugodnimi pogoji.

Ljubljanska kreditna banka

naznanja najvljudneje, da je pričela s 1. septembrom svoje delovanje v hiši gospoda Grobelnika, Špitalske ulice št. 2.

Ljubljanska kreditna banka se peča z vsemi kupcijami, ki spadajo v bančno stroko, posebno: **Z nakupom in prodajo vrednostnih papirjev vseh vrst valut in novcev.**

Eskomptovanje menic.

Sprejemanje hranilnih vlog in vlog na tekoči račun s 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.

Zavarovanje proti izgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk.

(363) 3-1

Borzna naročila.**Posojila** na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi.**Vnovčevanje** kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk.

Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje, kakor tudi v revizijo izžrebanih številčk itd.

Natančnejša pojasnila se radovoljno dajo ustno ali pismeno.

Ravnateljstvo ljubljanske kreditne banke.